

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/9/2023
Identifikačné číslo spisu:	9523100162
Dátum vydania rozhodnutia:	04.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9523100162.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov Y. Patrika Príbelského, PhD. a Y. Emila Klemaníča v trestnej veci obžalovaného T. X. a spol. pre zločin rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a iné trestné činy, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave 4. septembra 2024 prejednal odvolanie prokurátora a obžalovaného L. X. podané proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 15T/4/2023, z 31. júla 2023

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. c), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 15T/4/2023, z 31. júla 2023 v časti - v celom výroku o treste týkajúcom sa obžalovaného T. H.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vo vzťahu k obžalovanému T. H. týkajúcu sa jeho výroku o treste vracia Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

II. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 15T/4/2023, z 31. júla 2023 v časti - vo výrokoch o treste týkajúcich sa obžalovaných T. X., L. X., T. X., K. W. a G. T..

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

obžalovanému T. X., nar. XX. U. XXXX v G.j, trvale bytom G.

u k l a d á

podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu vo výmere tri roky.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obžalovanému ukladá trest prepadnutia veci - mobilného

telefónu iPhone 11 pro max, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX s kódom 1312 so SIM kartou XXXXXXXXXXXXXXXX.

Obžalovanému L. X., nar., XX. Y. XXXX v G., trvale bytom N. W. XXXX/X, G.

u k l a d á

podľa § 422b ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona ustanovuje skúšobnú dobu vo výmere tri roky.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obžalovanému ukladá trest prepadnutia vecí:

1. mobilný telefón Huawei, model YAL-21 (nova 5T), čiernej farby IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI2 XXXXXXXXXXXXXXXX, s/n: X
2. drevená plastika-kombinácia čierne, slnko a kolovrat,
3. biele tričko „Blood & Honor“ veľ. XL,
4. čierne tričko „Join the Empire“ veľ. XL,
5. tričko oliva s lebkou veľ. XL,
6. kalendár s názvom „Brotherhood“ Calendar 2019 s počtom listov 14,
7. 9 kusov čiernych tričiek s nápisom: “ Security“ a znakom „Bratstvo z Gemera“,
8. keramický hrnček s nápisom “ Válečný den 1995, nenávisť v nás 1996“,
9. 2 kusy prázdnych fliaš od vína s nálepkami s vyobrazením postáv Rudolf Hess a Rommel,
10. čierny kožený opasok s nápisom na pracke „Gott mit uns“,
11. bižutérny náhrdelník s prívieskom svastiky a odznak Luftwafe,
12. magnetku s nápisom „Gott mit uns“,
13. čierne tričko s nápisom “White Lives Matter“ veľ. XL,
14. čierne tričko s nápisom „Defend Europe“ veľ. XXL,
15. čierne tričko s nápisom „Ian Stuart Donaldson“ veľ. XL,
16. pracka na opasok s nápisom „Verím sebe, svorne, napred“,
17. príviesok na kľúče kovový so symbolom keltského kríža.

Obžalovanému T. X., nar. X. Y. XXXX v G., trvale bytom N. W. XXXX/X, G.

u k l a d á

podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, peňažný trest vo výške 2 000 (dvetisíc) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere dva mesiace.

Obžalovanému K. W., nar. XX. Y. XXXX v W., trvale bytom O. P. Č.. XXXX/X, G.

u k l a d á

podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu vo výmere dva roky.

Podľa § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, peňažný trest vo výške 2 500 (dvetisíc päťsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, obžalovanému ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 75 dní.

Obžalovanému G. T., nar. XX. B. XXXX v G., trvale bytom J. XXXX/X, G.

u k l a d á

podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 1 500 (tisíc päťsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovuje obžalovanému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 45 dní.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom, sp. zn. 15T/4/2023, z 31. júla 2023, potom ako prijal vyhlásenia všetkých obžalovaných, že sú vinní s výnimkou bodu 7/ obžaloby, ku ktorému obžalovaný T. X. prehlásil, že je nevinný, uznal

- obžalovaného T. X. za vinného v bodoch 4/ a 5/, v bodoch 11/ a 14/ zo spáchania opakovaného prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, z toho v bode 14/ spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a v bode 6/ a v bode 15/ zo spáchania prečinu prechovávanie extrémistického materiálu podľa § 422c Trestného zákona.

Menovanému uložil podľa § § 422 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky. Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a zároveň mu uložil probačný dohľad nad správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona mu ustanovil skúšobnú dobu na 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona obžalovanému uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom inému výchovnému programu, súčasťou ktorého bude v každom roku skúšobnej doby povinnosť zúčastniť sa ako verejnosť jedného hlavného pojednávania na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku alebo na pracovisku v Banskej Bystrici od prednesu obžaloby do vyhlásenia rozhodnutia, predmetom ktorého bude prejednanie činu kvalifikovaného ako trestný čin extrémizmu podľa § 421 až § 424a Trestného zákona. Podľa § 51 ods. 5 Trestného zákona je obžalovaný povinný strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obžalovanému uložil trest prepadnutia veci - mobilného telefónu iPhone 11 pro max IMEI XXXXXXXXXXXXXXXX s kódom 1312 so SIM kartou XXXXXXXXXXXXXXXX. Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát,

- obžalovaného L. X. za vinného v bode 1/ zo spáchania zločinu rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, v bodoch 2/, 3/ a 7/ zo spáchania prečinu prechovávanie extrémistického materiálu podľa § 422c Trestného zákona, v bodoch 8/, 10/ a 14/ zo spáchania prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona spáchaných v bodoch 8/ a 14/ spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona,

Menovanému uložil podľa § 422b ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, § 41 ods. 2, § 53 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest domáceho väzenia vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 53 ods. 3 Trestného zákona obžalovanému určil povinnosť zdržiavať sa vo svojom obydli na adrese N. W. XXXX/X, G. vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov v čase od 22.00 hod. do 05.00 hod., viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami. Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona obžalovanému uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom inému výchovnému programu, súčasťou ktorého bude povinnosť zúčastniť sa raz ročne ako verejnosť jedného hlavného pojednávania na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku alebo na pracovisku v Banskej Bystrici od prednesu obžaloby do vyhlásenia rozhodnutia, predmetom ktorého bude prejednanie činu kvalifikovaného ako trestný čin extrémizmu podľa § 421 až § 424a Trestného zákona. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí: 1. mobilný telefón Huawei, model YAL-21 (nova 5T), čiernej farby IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI2 863291041406613, s/n: BQLDUXXCXXXXXXXXX, X. drevená plastika-kombinácia čierne, slnko a kolovrat, 3. biele tričko „Blood & Honor“ veľ. XL, 4. čierne tričko „Join the Empire“ veľ. XL, 5. tričko oliva s lebkou veľ. XL, 6. kalendár s názvom „Brotherhood“ Calendar 2019 s počtom listov 14, 7. 9 kusov čiernych tričiek s nápisom: „Security“ a znakom „Bratstvo z Gemera“, 8. keramický hrnček s nápisom „Válečný den 1995, nenávisť v nás 1996“, 9. 2 kusy prázdnych fliaš od vína s nálepkami s vyobrazením postáv Rudolf Hess a Rommel, 10. čierny kožený opasok s nápisom na pracke „Gott mit uns“, 11. bižutérny náhrdelník s prívieskom svastiky a odznak Luftwaffe, 12. magnetku s nápisom „Gott mit uns“, 13. čierne tričko s nápisom „White Lives Matter“ veľ. XL, 14. čierne tričko s nápisom „Defend Europe“ veľ. XXL, 15. čierne tričko s nápisom „Ian Stuart Donaldson“ veľ. XL, 16. pracka na opasok s nápisom „Verím sebe, svorne, napred“, 17. príviesok na kľúče kovový so symbolom keltského kríža. Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát,

- obžalovaného T. X. za vinného v bode 14/ zo spáchania prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona spáchaného spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Menovanému uložil podľa § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. n), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona peňažný trest 2 000 € (dvetisíc Eur). Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody na 6 (šesť) mesiacov,

- obžalovaného K. W. za vinného v bodoch 8/ a 9/ zo spáchania prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona spáchaného spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Menovanému uložil podľa § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona peňažný trest 2 500 € (dvetisícpäťsto Eur). Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody na 6 (šesť) mesiacov,

- obžalovaného G. T. za vinného v bodoch 12/ a 14/ zo spáchania prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona spáchaného spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Menovanému uložil podľa § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona peňažný trest 1 500 € (tisícpäťsto Eur). Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody na 6 (šesť) mesiacov,

- obžalovaného T. H. za vinného v bode 13/ zo spáchania prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona spáchaného spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Menovanému uložil podľa § 156 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. d), písm. l), písm. n), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3, § 41 ods. 1, § 42 ods. 1, § 117 ods. 1 Trestného zákona

súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 22 (dvadsaťdva) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona v rozsudkoch Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/22/2020, z 8.12.2021 a Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/43/2021, z 2.2.2022 zrušil výroky o trestoch v častiach týkajúcich sa obžalovaného T. H. ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Špecializovaný trestný súd zároveň postupom podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil obžalovaného T. X. spod obžaloby, ktorá mu kládla za vinu spáchanie zločinu rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, ako je uvedené vo výrokovej časti obžaloby v bode 7/, pretože tam uvedený skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podali riadne a včas odvolanie obžalovaný L. X., a to výlučne len proti časti výroku o treste, v rámci ktorého mu bol uložený trest domáceho väzenia a prokurátor proti oslobodzujúcemu výroku o vine a proti výrokom o treste týkajúcich sa všetkých obžalovaných.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolania prokurátora a obžalovaného L. X. sú čiastočne dôvodné.

+ + +

K obžalovanému T. X..

A) - oslobodzujúci výrok o vine

Prokurátor v odvolaní k oslobodzujúcemu výroku o vine poukázal najmä na znalecký posudok č. 25/2019 znalca z odvetvia Politický extrémizmus Mgr. Mateja Medveckého, PhD., z ktorého okrem iného vyplýva aj to, že:

„V prípade tričiek s logom hudobnej skupiny Krátky proces ide o trička propagujúce slovenskú neonacistickú skupinu Krátky proces, ktorá patrí medzi najznámejšie slovenské neonacistické skupiny. Takýto charakter tejto skupiny vyplýva a je zrejmý z jej textov piesní ako aj zo spolupráce s podobne orientovanými skupinami zo zahraničia. Táto skupina už začiatkom deväťdesiatich rokov „spoluformoval“ tvoriace sa prostredie neonacistických, rasistických skinheads a v tomto prostredí je dodnes považovaná za absolútnu legendu, pričom skupina vo svojich textoch vyjadruje rasistické prípadne neonacistické koncepty, texty obsahujúce neonacistické heslá, ktoré sú otvorene rasistické a viaceré z nich podporujú násilie. K samotnému logu tejto skupiny, ktoré bolo obžalovaným prostredníctvom internetu šírené (viď bod 7/ obžaloby) znalec uvádza, že trička obsahujú logo skupiny Krátky proces, a to dvojkríž na trojvrší v ozubenom kolese, spoza ktorého trčia krídla ríšskej orlice z éry nacizmu ako aj nápisy Krátky proces, Since 1988, Slovakian, Legendary, Band a Quality rock'n'roll made in Pressburg. Znalec názorne na obrázkoch ilustroval, spôsob akým boli krídla ríšskej orlice použité v logu označenej hudobnej skupiny. K ozubenému kolesu uviedol, že ide o symbol, ktorý sa najčastejšie spája s prácou, či robotníckym hnutím s tým, že ho nie je možné spájať výlučne s neonacizmom či akoukoľvek extrémistickou ideológiou. Na druhej strane ale konštatoval, že symbol - ozubené koleso, bolo využité aj počas éry nacizmu, kedy sa stalo súčasťou loga nemeckého pracovného frontu, pričom jeho používanie súčasnými neonacistickými skinheadmi odkazuje primárne na nižšie sociálne postavenie skinheadov, resp. robotnícky background skinheadskej subkultúry. Znalec v záveroch svojho posudku konštatuje, že dotknuté trička obsahujú neonacistickú symboliku“.

Ďalej prokurátor uviedol: „Zastávam názor, že obžalovaný T. X. sa aj v skutku v bode 7/ obžaloby dopustil trestného činu, ktorý mal byť právne kvalifikovaný a posudzovaný ako zločin rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, pričom pokiaľ ide o

konanie menovaného tento konal podľa môjho názoru minimálne, čo sa zavinenia týka, vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Trestného zákona. Na tomto mieste je možné pri tomto skutku vyjadriť jednoznačné presvedčenie, že T. X. dobre vedel aj s poukazom na charakter a povahu jeho inej, v danej trestnej veci žalovanej extrémistickej trestnej činnosti, že v prípade loga skupiny Krátky proces, ide o symboly odkazujúce a predstavujúce neonacistickú symboliku, a v tomto konkrétnom prípade je podľa môjho názoru pre potreby vyvodenia trestnoprávnej zodpovednosti vo vzťahu k skutkovej podstate trestného činu podľa § 422b Trestného zákona úplne irelevantné to, ako sú podobné symboly používané v iných prípadoch v spoločenskom živote, taktiež je v danom konkrétnom prípade nepodstatné, že členovia dotknutej hudobnej skupiny v čase spáchania tohto skutku obžalovaným, nečelili ešte trestnému stíhaniu pre extrémistickú trestnú činnosť ako aj to, že dotknuté oblečenie bolo, resp. malo byť obžalovaným zabezpečené z verejne dostupných zdrojov (internetový obchod) a taktiež aj to, že pôvodca dotknutého loga doteraz nebol v súvislosti s týmto logom trestnoprávne potrestaný. Po dôslednom vyhodnotení dokazovania mala byť v prípade obžalovaného T. X. správne uznaná vina v zmysle podanej obžaloby aj pri skutku v bode 7/ obžaloby, a to zo spáchania zločinu rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona“.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný:

„ ... uvádzam, že (prokurátorom napadnuté) rozhodnutie prvostupňového súdu je v oslobodzujúcej časti zrozumiteľné, riadne odôvodnené a je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval. Odvolanie prokurátora založené na tom, že daná skupina je najznámejšia slovenská neonacistická skupina, nie je ale podložené žiadnym právoplatným rozhodnutím príslušného súdu.

Opätovne je nutné konštatovať, že samotný protagonista, ktorý vytvoril a šírili danú hudobnú produkciu nebol do dnešného dňa za skutok jemu kladený za vinu právoplatne odsúdený. Záver, že sa jedná o neonacistickú skupinu používajúcu symboliku z éry nacizmu a pod., ako to uvádza prokurátor, nebola doposiaľ potvrdená žiadnym právoplatným rozhodnutím súdu. Ako som v prednese uvádzal, ja som nevykonával žiadne aktívne kroky ku akémukoľvek šíreniu či propagovaniu tejto skupiny, ja som daný obrázok tzv. „netopoval“, t. j. neplatil som žiadny poplatok za zvýrazňovanie daného obrázku na sociálnej sieti v aktuálnom období, ja som tento neumiestňoval opakovane na sociálnych sieťach za účelom jeho jednoduchšieho a ľahšieho vyhľadania, jednoducho nerobil som nič, aby bol obrázok a vyobrazenie skupiny dostupnejším. Mám za to, že som neurobil nič v tom smere, aby som uľahčil, či umožnil šírenie daného obrazového záberu na sociálnej sieti. V neposlednom rade, ani záber a vyobrazenie loga skupiny, nebolo nasnímané tak, aby bolo jasne a bezproblémovo viditeľné, je zrejmé, že úmyslom bolo zdieľať miesto pobytu a nie propagovať tričko, resp. daný symbol. Zdôrazňujem tiež, že v čase, keď som mal dané tričko oblečené, nemal som žiadne informácie o tom, že tričko je závadové, nekupoval som iným spôsobom ako iné spotrebné veci, hudobná produkcia tejto skupiny bola voľne dostupná, nebolo mi zo správ známe, že by bola táto skupina nejakým spôsobom nezákonná. V konečnom dôsledku produkcia tejto skupiny a jej trička boli verejne prístupné, teda štát nevykonával žiadne opatrenia, ktoré by som musel prekonať za účelom ich obstarania, čo by mi mohlo signalizovať, že dané vyobrazenie, či skupina môžu konať, resp. byť v rozpore so zákonom. Rovnako stojí za zmienku, že záber je urobený tak, že tričko, resp. symbol je ťažšie čitateľný, nie je detailne zachytený ani zväčšený, aby bol dobre či lepšie čitateľný.

Vo vzťahu k vyjadreniu prokurátora k výške trestu na str. 7 poukazujem jednak na vyššie uvedené ako i na to, že ja som dané tričko minimálne ako som sa dozvedel o situácii nenosil, urobil som všetky potrebné opatrenia za účelom eliminácie môjho predchádzajúceho konania (znefunkčnil som svoj profil, /vo vzťahu ku ostatným bodom obžaloby/ som odstránil tetovania a pod.), vediem riadny život, som zamestnaný, som tým, kto podstatnou mierou prispieva ku obstaraniu zdrojov obživy pre mňa a družku, ktorá ešte študuje na VŠ. Ja už neodčiniť moju minulosť, ale dávam do pozornosti zmenu môjho postoja, opatrenia, ktoré som vykonal, ktoré podľa môjho názoru bez pochybností nasvedčujú tomu, že prípravné a súdne konanie na mňa pôsobilo výchovne a nie je pre moju nápravu nevyhnutné pôsobiť nepodmienečným trestom odňatia slobody. Len pre úplnosť dodávam, že v prípade nepodmienečného výkonu trestu ja stratím zamestnanie, z ktorého uspokojujem základné životné potreby mňa i mojej družky, a nepodmienečný trest odňatia slobody bude mať negatívny vplyv na môj rodinný život, nakoľko s družkou plánujem rodinný život a uzatvoriť manželstvo. Nestotožňujem sa rovnako s

tvrdením uvedeným v poslednom odseku na str. 7 podania z 31. 07. 2023, pričom poukazujem na to, že som urobil vyhlásenie o vine, ospravedlnil som sa, a vykonal som všetky (a to i bolestivé a finančne náročné opatrenia), ktorými som zmierňoval, či eliminoval negatívne prvky môjho trestaného konania. Zdôrazňujem, že ja som nielenže vyslovil ľútosť a urobil vyhlásenie o vine (čím som prispel ku hospodárnosti konania súdu), ale vediem riadny život, odstránil som si tetovanie a ospravedlnil som sa opakovane na hlavnom pojednávaní.

V tomto smere považujem trest mne uložený prvostupňovým súdom za zákonný, pričom tento bez pochybností bude plniť účel, ktorý je ukladaním (trestu) sledovaný. Naopak nie je mne zrejmé, ako by mal nepodmienečný trest odňatia slobody lepšie plniť účel trestu s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti ako i na to, že som ohľadom obdobného konania nebol predtým súdne trestaný a ani podmienečne odsúdený, kedy by sa dalo argumentovať, že podmienečný trest neplnil svoj účel a je nutné pôsobiť nepodmienečným trestom odňatia slobody na moju prevýchovu. V tomto smere je odvolanie prokurátora mne nepreskúmateľné a nie je mne zrejmé akou právnou úvahou sa prokurátor spravoval. Ohľadom odvolania prokurátora, navrhujem odvolanie zamietnuť v zmysle ustanovenia § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné“.

Špecializovaný trestný súd svoje oslobodzujúce rozhodnutie odôvodnil v podstate nasledovne:

„Súd považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že NS SR v uznesení, sp. zn. 1To/4/2021, zo 7. septembra 2022 zaujal právny záver, že z vymedzenia uvedeného v ustanovení § 130 ods. 7 Trestného zákona je zrejmé, že vo vzťahu ku zverejnenému materiálu sa musí jednať o objektívne extrémistický materiál, a to primárne, bez ohľadu na osobnostný profil osoby, ktorá takýmto materiálom disponuje. Nie je teda v zásade prijateľné, aby bol nejaký materiál posúdený ako extrémistický primárne s poukazom na osobnostnú charakteristiku osoby, ktorá ním disponuje, pričom ak by ním disponovala iná osoba (bez „potrebných“ osobnostných črt), jednalo by sa o materiál nezávadný. Ako extrémistický materiál môže byť určitý materiál posúdený len s ohľadom na jeho obsah alebo povahu. Zásadným pochybením v tomto prípade potom je, že pri rezultáte o tom, či sa o takýto materiál jedná, si prokurátor „vypomohol“ osobnostnými charakteristikami obžalovaného. V intenciách predmetného právneho názoru NS SR konajúci súd považoval za potrebné vysporiadať sa s otázkou, či logo skupiny Krátky Proces je možné hodnotiť v zmysle § 130 ods. 7 písm. a) Trestného zákona ako symbol skupín a hnutí, ktoré smerujú, alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd.

Znalec v znaleckom posudku videl podobnosť loga skupiny Krátky Proces v krídlach v ňom sa nachádzajúcich, ktoré označil za totožné s krídlami ríšskej orlice, ktorá bola štátnym znakom nacistického Nemecka. Ďalším momentom boli závery znalca, ktorý skupinu Krátky Proces vyhodnotil ako neonacistickú s prihliadnutím na jej tvorbu. Znalec sa však žiadnym spôsobom podľa súdu nevysporiadal s tým, že symbol ríšskej orlice, prípadne orlice, je používaný aj iným spôsobom, resp. inými subjektami, napr. výrobcom motocyklov Harley Davidson, rovnako motorskými klubmi v rôznych grafických podobách, hudobnou skupinou Rammstein, prípadne ako symbol Slovenskej národnej strany, čo súd uvádza zo všeobecne známych skutočností. Ako extrémistický materiál môže byť určitý materiál posúdený len s ohľadom na jeho obsah alebo povahu a nie s poukazom na osobnostný profil osoby, ktorá ním disponuje. V opačnom prípade sa môže stať, že sa absencia niektorého zo znakov objektívnej stránky trestného činu nahradí osobnostnou charakteristikou subjektu a rozhodnutie o vine bude založené na nepripustnej prezumpcii chýbajúcich znakov. Na posúdenie, či sa jedná o extrémistický materiál, slúži v trestnom konaní odborné posúdenie podané znalcom vo forme posudku či odborného vyjadrenia. Zo znaleckého posudku by mali rezultovať explicitne také nepochybné závery, na základe ktorých by si rozhodujúci súd mohol vytvoriť právny úsudok, či sa skutkovo objektívne jedná o takýto druh materiálu. Posudzovanie materiálu, teda či ide o extrémistický z hľadiska jeho objektívneho hodnotenia podľa § 130 ods. 7 Trestného zákona, je podľa súdu dôležitý aj z toho aspektu, že napr. jeho rozširovanie nemôže byť trestné iba z dôvodu, že ho zverejnila osoba, ktorá má mať nejaké osobnostné charakteristiky, alebo by mala byť posudzovaná z hľadiska nejakého kontextu, avšak nebude trestné, ak ho zverejní osoba, ktorá či už z hľadiska jej charakteristík, alebo kontextu nemá tzv. závadový charakter. Obzvlášť nie v prípade symbolov a znázornení, ktoré môžu mať dvojaké použitie, teda že sú používané aj inými skupinami osôb a nepredstavujú výlučne extrémistický symbol, samozrejme s výnimkou ich použitia podľa § 130 ods. 8 Trestného zákona. Pri niektorých extrémistických trestných činoch môže mať poukaz na osobnostnú výbavu obžalovaného nesporný

význam (napr. § 421 Trestného zákona), avšak vzhľadom na právnu kvalifikáciu sa v danom prípade mohla právna argumentácia sústrediť na posúdenie charakteru šíreného a zaisteného materiálu výlučne z hľadiska § 130 ods. 7 Trestného zákona ad rem.

Nakoľko žalovaný skutok bol koncipovaný a právne kvalifikovaný ako rozširovanie extrémistického materiálu, nebolo zo strany súdu možné žalovaný skutok meniť v tom smere, že by takýmto konaním obžalovaný podporoval a propagoval skupiny smerujúce k potlačeniu základných práv a slobôd, alebo prejavoval sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd. Pri takejto zmene by totiž došlo k zmene skutku, za ktorý bolo obžalovanému vznesené obvinenie a následne podaná obžaloba a súd môže rozhodovať výlučne o skutku, za ktorý bolo vznesené obvinenie. To, že by išlo o zmenu skutku, vyplýva z toho, že by tu došlo k zmene následku v dôsledku konania obžalovaného. Následkom skutkov právne kvalifikovaných podľa § 421 a § 422 Trestného zákona je totiž propagácia, resp. prejav sympatií skupinám, resp. hnutiam smerujúcim k potlačeniu základných práv a slobôd, nie rozširovanie extrémistického materiálu. Súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade fotografie zverejenej obžalovaným 13. 8. 2017 išlo o fotografiu muža v tričku s názvom skupiny Krátky Proces bez použitia loga skupiny a ide o pozmenený názov výrobcu alkoholu Jack Daniel's. Pre súd preto nevyplynul z vykonaných dôkazov jednoznačný záver o logu skupiny Krátky Proces v tom smere, že ide o materiál, ktorý by podliehal špecifikácii podľa § 130 ods. 7 písm. a) Trestného zákona. Okrem toho je potrebné uviesť, že v prípade zločinu rozširovania extrémistického materiálu ide o úmyselný trestný čin.

V rámci hodnotenia subjektívnej stránky konania obžalovaného súd považuje za potrebné v zhode s obhajobou obžalovaného poukázať na to, že v čase zverejnenia predmetných fotografií neboli známe žiadne informácie o tom, že by skupina, ktorej názov a logo sa nachádzali na tričkách oblečených či už obžalovaným, alebo neznámou osobou, za tieto obrazové znázornenia, prípadne za svoju tvorbu čelila trestnému stíhaniu, prípadne bola predmetom právoplatného rozhodnutia o vine jej členov z extrémistického činu. Samosudcovi je známe, že členovia skupiny čelia trestnému stíhaniu od augusta 2020 a toto trestné stíhanie doteraz skončené nie je, pretože ako sudca pre prípravné konanie rozhodoval o návrhu na vzatie členov skupiny do väzby a v nedávnej dobe o obmedzení povinností uložených im v rámci dohľadu probačného a mediačného úradníka. Obžalovaný teda fotografie zverejnil v čase pred tým, ako skupina Krátky Proces čelila trestnému konaniu. Okrem toho nebola vyvrátená obhajoba obžalovaného, že tričko, ktoré mal na sebe, kúpil na verejne dostupnom internetovom obchode. Ak niekto takýmto spôsobom obstará materiál, ktorý je potom právnikmi označovaný za extrémistický, zrejme by v spoločnom konaní mal obžalobe čeliť aj výrobca a predajca takéhoto materiálu, alebo aspoň by mali existovať doklady o tom, že čelí trestnému konaniu. Nie je namieste postihovať osobu poslednú v rade. Z týchto hľadísk je potom problematické mať za to, že obžalovaný mal dostatok informácií, ktoré mohol v čase zverejnenia fotografií vyhodnotiť tak, že obliekaním sa do trička s názvom a logom skupiny Krátky Proces môže z jeho strany ísť o rozširovanie extrémistického materiálu. Prípadný odsudzujúci rozsudok v tomto smere by mohol byť vnímaný aj ako paradox v tom, že by bol postihnutý niekto za rozširovanie extrémistického materiálu, ktorý legálne kúpil a jeho pôvodca pritom doteraz potrestaný nebol. Z uvedených dôvodov mohol súd jedine konštatovať, že tento skutok, ktorý je obžalovanému T. X. kladený za vinu, nie je trestným činom pre nenaplnenie tak objektívnej ako aj subjektívnej stránky, a preto ho spod obžaloby oslobodil“.

Odôvodnenie oslobodzujúceho výroku rozsudku súdom prvého stupňa považuje najvyšší súd za kompletne, správne, presvedčivé, vyčerpávajúce, a preto naňho odkazuje. Odvolacie argumenty prokurátora v konfrontácii so závermi súdu prvého stupňa neobstoja ako dostatočné na to, aby presvedčili najvyšší súd o nesprávnom či nezákonnom postupe Špecializovaného trestného súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov a v súvislosti s tým vyslovených právnych záverov o nenaplnení nevyhnutných znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, a tak spochybnili konečné rozhodnutie súdu prvého stupňa o oslobodení obžalovaného T. X. spod obžaloby vo vzťahu k bodu 7/. Preto v tejto časti považoval najvyšší súd odvolanie prokurátora za nedôvodné.

B) - výrok o treste

Prokurátor v odvolaní uviedol:

„Obžalovanému T. X. mal byť uložený okrem správne a zákonne uloženého trestu prepadnutia veci aj

nepodmienečný trest odňatia slobody podľa § 422b ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona na jeho dolnej hranici so zaradením obžalovaného na jeho výkon do ústavu s príslušným stupňom strázenia. V prípade priznaných poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l) a písm. n) Trestného zákona zastávam názor, že na ich priznanie neboli splnené zákonné podmienky, keďže obžalovaný sa nepriznal komplexne k žalovanej trestnej činnosti a dokazovaním nebolo zistené žiadne také konanie, ktoré by prípadne nasvedčovalo tomu, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, navyše v konkrétnom prípade, ale vo všeobecnosti treba podotknúť, že aj keď by boli pri tomto obžalovanom prípadne splnené objektívne podmienky na priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, uvedené by nezakladalo zákonnú možnosť na priznanie poľahčujúcej okolnosti aj podľa § 36 písm. n) Trestného zákona (Zbierka stanovísk a rozhodnutí súdov SR 5/2017, bod 44/). Taktiež nie je možné stotožniť sa pri tomto obžalovanom s priznaním priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, keďže v čase rozhodovania súdu boli už predchádzajúce odsúdenia tohto obžalovaného zahľadené, hľadalo sa na neho, ako keby nebol odsúdený“.

Odvolaie prokurátora je v časti výroku o treste čiastočne dôvodné.

Súd skutočne nemohol priznať obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, pretože „samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona“ (R 44/2017).

Priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona - napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom - pripadá do úvahy len vtedy, ak sa obžalovaný prizná k trestnej činnosti a zároveň svojim prístupom k veci skutočne a reálne napomáha orgánom činným v trestnom konaní napr. pri objasnení ďalších okolností prípadu, ktoré by inak bolo bez jeho pomoci náročné zdokumentovať, alebo pomoc obvineného musí mať vplyv na dokazovanie tak, že ho uľahčí a zrýchli konanie, alebo vedie k odhaleniu a usvedčeniu ďalších osôb. Priznanie sa obžalovaného pred súdom v zmysle vyhlásenia o priznaní viny, síce pomáha súdu v tom, že nemusí vykonať dokazovanie k výroku o vine, táto pomoc je ale dostatočne zohľadnená už v poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a môže byť zohľadnená aj v zmysle § 39 Trestného zákona. Takéto zo strany obžalovaného pochopiteľne účelové priznanie viny však nezakladá poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona.

Prokurátor správne poukázal aj na to, že obžalovanému T. X. nemohla byť priznaná priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Z odpisu registra trestov totižto vyplýva, že menovaný síce už bol 3x súdne potrestaný, ale na všetky odsúdenia sa vzťahuje fikcia neodsúdenia. Preto nemohol Špecializovaný trestný súd pričítať obžalovanému priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Na druhej strane súd správne priznal menovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a správne zohľadnil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, pretože na takýto postup boli splnené všetky zákonné podmienky, čo súd prvého stupňa aj správne odôvodnil, a preto najvyšší súd v tejto časti odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa.

Uvedené pochybenie súdu prvého stupňa v tomto smere napravil najvyšší súd sám, keď obžalovanému T. X. uložil trest s prihliadnutím, len na jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a na jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona.

Pokiaľ sa prokurátor domáha uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému T.C. X., v tejto časti si najvyšší súd neosvojil argumenty prokurátora. Najvyšší súd, podobne ako súd prvého stupňa, nezistil potrebu pozbaviť obžalovaného T. X. osobnej slobody uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody. K odôvodneniu Špecializovaného trestného súdu k tejto časti najvyšší súd dopĺňa, že na menovaného sa hľadá ako na netrestaného, priznal sa k trestnej činnosti a svojim konaním po čine preukázal, že svoju protiprávnu činnosť úprimne ľutuje. Zo spisového materiálu vyplýva, že od posledného skutku (24. februára 2021) vedie riadny život a nedopustil sa ani žiadneho priestupku. Menovaný je stíhaný za prečiny a trest sa mu ukladá podľa najprísnejšieho z nich v sadzbe od šesť

mesiacov do troch rokov.

S ohľadom na všetky okolnosti prípadu dospel najvyšší súd k záveru, že obžalovaný T. X. sa poučil z tohto trestného stíhania a pochopil, že sa musí vyvarovať akéhokoľvek protispoločenského a protiprávneho konania. Menovaný týmto rozhodnutím najvyššieho súdu dostáva šancu (zrejme poslednú) na to, aby preukázal, že dokáže viesť riadny a usporiadaný život normálneho človeka bez akýchkoľvek spoločenských excesov a najvyšší súd verí, že menovaný túto šancu využije. S ohľadom aj na odstup času od páchanej trestnej činnosti odvolací súd nezistil potrebu uložiť menovanému probačný dohľad.

Pokiaľ Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému trest prepadnutia veci, rozhodol správne a v súlade so zákonom, a preto najvyšší súd nemal dôvod rozhodnúť v tejto časti výroku o treste inak.

+ + +

K obžalovanému L. X..

Prokurátor v odvolaní podanom proti výroku o treste uviedol:

„Vo vzťahu k obž. L. X. považujem síce uložený trest prepadnutia vecí za správny a zákonný, avšak nie je možné sa stotožniť s tým, že bol menovanému uložený úhrnný trest domáceho väzenia, za súčasného uloženia príslušných povinností podľa Tr. zákona. Tento trest považujem za nedostatočný, neprimeraný, a za uložený v rozpore s účelom trestu, a to aj v kontexte s rozsahom a charakterom žalovanej trestnej činnosti, v kontexte s priestupkovou minulosťou menovaného, ako aj s ohľadom na ostatné právoplatné odsúdenie menovaného obžalovaného (trestný rozkaz OS Revúca, sp. zn. 4T 7/20, zo 17.3.2020; právoplatný dňa 12.5.2020), a v neposlednom rade aj s ohľadom na skutočnosť, že sa žalovanej trestnej činnosti dopustil v čase plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, uloženého mu v inej trestnej veci. V nadväznosti na uvedené zastávam názor, že menovanému obžalovanému mal byť správne a zákonne uložený na dolnej hranici primeraný nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody, so zaradením na jeho výkon do ústavu s príslušným stupňom strázenia, a to podľa § 422b ods. 2 Tr. zákona, § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. h) Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, 42 ods. 1 Tr. zákona, § 41 ods. 2 Tr. zákona. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona za súčasného zrušenia výroku o treste v právoplatnom trestnom rozkaze OS Revúca, sp. zn. 4T 7/20, zo 17.3.2020, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhlľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

V prípade súdom priznanej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zákona zastávam názor, že na jej priznanie zákonné podmienky splnené neboli (taktiež Zbierka stanovísk a rozhodnutí súdov SR 5/2017; bod 44/). Taktiež sa dodatočne nie je možné stotožniť v danom konkrétnom prípade pri tomto obžalovanom s priznaním príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, keďže ide vo vzťahu k dotknutému predchádzajúcemu odsúdeniu o ukladanie súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, za použitia § 41 ods. 2 Tr. zákona“.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie aj obžalovaný L. X., a to proti výroku o treste, ktorý sa ho týka. Vo svojom odvolaní, ktoré je zároveň aj vyjadrením k odvolaniu prokurátora, argumentoval nasledovne:

„Z odvolania prokurátora nevyplyvajú žiadne skutočnosti, ktorými by bolo reflektované na to, že od vznesenia obvinenia vediem riadny život, odstránil som závadné tetovania z vlastného podnetu, pracujem, starám sa o rodinu, som v podstate jediným živiteľom rodiny, z ktorého príjmu sa uspokojujú základné životné potreby celej rodiny. Rovnako odvolanie nezohľadňuje to, že som sa k trestnej činnosti priznal, svoju trestnú činnosť som oľutoval, ja som si nechal odstrániť predmetné tetovania, a to ešte pred samotným hlavným pojednávaním na prvostupňovom súde. Odvolanie sa nijakým spôsobom nevysporiadalo s tým, že som sám dobrovoľne vykonal všetko, čo bolo v mojich možnostiach, aby som nepokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Z odvolania mne nie je zrejmé, ako by mal nepodmienečný trest odňatia slobody lepšie plniť účel trestu s prihliadnutím na vyššie uvedené

skutočnosti ako i na to, že som ohľadom obdobného konania nebol predtým súdne trestaný a ani podmiennečne odsúdený, kedy by sa dalo argumentovať, že podmiennečný trest neplnil svoj účel a je nutné pôsobiť nepodmiennečným trestom odňatia slobody na moju prevýchovu. V tomto smere je odvolanie prokurátora mne nepreskúmateľné a nie je mne zrejmé akou právnou úvahou sa prokurátor spravoval. Navrhovaný trest navyše vôbec nereflektuje ustanoveniu § 34 ods. 3 Trestného zákona, nakoľko nepodmiennečný trest by neprimerane prísne zasiahol do života mojej rodiny. Vo vzťahu ku môjmu odvolaniu si dovoľujem zdvorilo požiadať odvolací súd o citlivé zhodnotenie všetkých okolností prípadu, najmä v kontexte ustanovenia § 34 ods. 3 Trestného zákona. Ja mám za to, že účel trestu i podmiennečným trestom odňatia slobody (ktorého výkon sa odloží na primeranú skúšobnú dobu) za súčasného uloženia probačného dohľadu nad mojím správaním v skúšobnej dobe. Ja si vážim rozhodnutie prvostupňového súdu, je však i pravdou, že pri uložení podmiennečného trestu odňatia slobody bude na mojej strane možné si zachovať terajšie zamestnanie, ktorým dokážem lepšie zabezpečiť obživu a základné životné potreby mojej rodiny. Ja rozumiem charakteru trestnej činnosti, ktorej som sa dopustil, a ani nespochybňujem trestnosť takého konania, avšak dovoľujem si zdvorilo požiadať odvolací súd o zváženie možnosti uloženia trestu ako uvádzam vyššie.

Upresňujem svoje odvolanie v tom smere, že odvolanie smerovalo voči výroku, ktorým a/ mne bol uložený úhrnný trest domáceho väzenia vo výmere 3 roky a ktorým b/ sa mne určila povinnosť zdržiavať sa vo svojom obydľí vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami. Odvolanie nesmerovalo voči výroku, ktorým: a/ mne prvostupňový súd uložil podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom inému výchovnému programu, súčasťou ktorého bude povinnosť zúčastniť sa raz ročne ako verejnosť jedného hlavného pojednávania na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku alebo na pracovisku v Banskej Bystrici od prednesu obžaloby do vyhlásenia rozhodnutia, predmetom ktorého bude prejednanie činu kvalifikovaného ako trestný čin extrémizmu podľa § 421 až § 424a Trestného zákona, b/ uložil v zmysle § 60 ods. 1 Trestného zákona trest prepadnutia vecí uvedených v rozhodnutí pod č. 1 až 17, c/ sa v zmysle ustanovenia § 60 ods. 5 Trestného zákona stáva vlastníkom prepadnutých vecí štát“.

Špecializovaný trestný súd vo svojom rozsudku vo všeobecnosti k výroku o treste vysvetlil, že pri ukladaní trestu všetkým obžalovaným významným spôsobom prihliadol na úprimnú ľútosť prejavенú každým z obžalovaných. Ďalej uviedol:

„Úprimnú ľútosť u obžalovaných súd vzhliadol nielen z ich slovných vyjadrení, ale aj konkrétneho konania. Toto konanie súd videl v tom, že obžalovaní T. X. a L. X. na svojom tele prekryli tetovania. Z prečítaných listín najmä odpisov registra trestov a z prehľadu priestupkových konaní je zrejmé, že kým pred spáchaním skutkov, za ktoré teraz stoja pred súdom, sa každý z obžalovaných dopustil, a to aj opakovanie protiprávneho konania, potom ako im bolo vznesené obvinenie svojim správaním jednoznačne prejavili snahu o nápravu. Od vznesenia obvinenia sa už ani jeden z obžalovaných priestupku ani trestného činu nedopustili. Súd nevylučuje, že toto konanie obžalovaných bolo motivované aj obavou z trestov, ktoré im hrozili, teda že v ich prípade sa nejedná len o to, že by dospeli, ale práve toto je jeden z legitímnych cieľov trestného konania - páchatel'ov nielen trestať ale aj prevychovať. U každého z obžalovaných preto k ich zmeneným vzorcom správania platí, že je lepšie, ak sa to stane neskôr ako nikdy. Súd ako významnú poľahčujúcu okolnosť rovnako hodnotil prístup obžalovaných v konaní pred súdom, keď sa chlapecky postavili k svojej minulosti a žalovaným skutkom formou vyhlásení, že sú vinní. Tento ich prístup mal totiž významný vplyv aj na rýchlosť a hospodárnosť súdneho konania. Postoj obžalovaných takto významnou mierou skrátil dĺžku konania pred súdom ako aj možné náklady na vyplatenie svedočného a znalečného. Preto každému z obžalovaných v súvislosti s ich vyhláseniami, že sú vinní priznal poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. l) a písm. n) Trestného zákona. Obžalovanému L. X. priťažovalo, že spáchal viac trestných činov [§ 37 písm. h) Trestného zákona] a že už bol za trestný čin odsúdený [§ 37 písm. m) Trestného zákona]“.

Najvyšší súd k obžalovanému L. X. konštatuje.

Je síce pravdou tvrdenie prokurátora, že menovaný spáchal trestnú činnosť v skúšobnej dobe

podmienečného odsúdenia (rozsudok Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4T/7/2020, zo 17. marca 2020), avšak medzičasom sa osvedčil a na všetky jeho predchádzajúce odsúdenia sa vzťahuje fikcia neodsúdenia, ktorá bráni nielen uloženiu súhrnného trestu, ale aj prihliadnutiu na prítiažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona.

Treba súhlasiť s prokurátorom v tom, že neboli splnené podmienky na použitie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona - k možnosti, teraz (za účinnosti nového Trestného zákona) už len prihliadnutia, na túto poľahčujúcu okolnosť u obžalovaného L. X. platí taký istý všeobecný záver, aký vyslovil najvyšší súd u obžalovaného T. X..

Pokiaľ sa prokurátor v odvolaní domáha uloženia súhrnného nepodmienečného trestu obžalovanému L. X., tak súhrnný trest menovanému nemožno uložiť, pretože na odsúdenie Okresným súdom Revúca, sp. zn. 4T/7/2020, zo 17. marca 2020 vo vzťahu, ku ktorému by sa mal súhrnný trest ukladať, sa vzťahuje fikcia neodsúdenia a ustanovenie § 42 ods. 3 Trestného zákona za takejto situácie uloženie súhrnného trestu vylučuje.

Najvyšší súd sa nestotožnil s návrhom prokurátora na uloženie nepodmienečného trestu obžalovanému L. X. z nasledovných dôvodov.

Na menovaného sa hľadá ako na netrestaného, k trestnej činnosti sa priznal a skutočne úprimne ju oľutoval. V poradí posledný skutok spáchal 14. septembra 2020, tzn. takmer pred štyrmi rokmi. Od tohto okamihu nebolo zistené, že by menovaný nevedel riadny život. Nedopustil sa žiadneho, a to ani priestupkového protispoločenského konania. Posun v správaní obžalovaného L. X. k lepšiemu je zjavný a najvyšší súd preto nenašiel žiadny relevantný dôvod na pozbavenie jeho osobnej slobody uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody. Naopak najvyšší súd verí, že obžalovaný využije šancu, ktorú mu dal najvyšší súd týmto rozhodnutím vo forme uloženia trestu odňatia slobody s podmienečným odkladom jeho výkonu. Uloženiu takéhoto trestu nebráni ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona, nakoľko vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4T/7/2020, zo 17. marca 2020, ku ktorému by sa malo ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona aplikovať, platí fikcia neodsúdenia, a preto na takéto odsúdenie nemožno ani v zmysle § 49 ods. 2 Trestného zákona prihliadať.

Nakoľko bol menovanému ukladaný úhrnný trest odňatia slobody podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona, trestnú sadzbu bolo potrebné upraviť, a tak mu mohol byť uložený trest odňatia slobody vo výmere od troch rokov do desiatich rokov a ôsmich mesiacov.

Ako už bolo uvedené vyššie, najvyšší súd nezistil potrebu uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody, a preto mu uložil trest odňatia slobody vo výmere tri roky - aplikujúc, celkovo priaznivejšie ustanovenie § 49 ods. 1 písm. a) neskoršieho (nového) Trestného zákona. Za takejto situácie nebolo potrebné obžalovanému ukladať probačný dohľad, a preto odvolací súd postupoval podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona a menovanému určil skúšobnú dobu vo výmere tri roky, ktorú považuje najmä s ohľadom na osobu obžalovaného a jeho vzorné správanie po čine až doposiaľ za primeranú. Najvyšší súd tiež menovanému uložil trest prepadnutia vecí v takom istom rozsahu ako Špecializovaný trestný súd. Odvolací súd nemal dôvod v tejto časti rozhodnúť inak ako Špecializovaný trestný súd, pretože jeho rozhodnutie je správne a v súlade so zákonom, nakoľko na uloženie takéhoto druhu trestu boli splnené všetky zákonné predpoklady.

+ + +

K obžalovanému T. X..

Prokurátor v odvolaní proti výroku o treste argumentoval nasledovne:

„Považujem uložený peňažný trest za nedostatočný, pričom zastávam názor, že na mieste bolo menovanému aj s ohľadom na jeho postoj k trestnej činnosti v priebehu prípravného konania ukladať primeraný podmienečný trest odňatia slobody na spodnej hranici, a to podľa § 422 ods. 1 Trestného

zákona, § 38 ods. 2 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, ktorý mu mal byť odložený na primeranú skúšobnú dobu nie kratšiu ako osemnásť mesiacov. V prípade súdom priznanej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona zastávam názor, že na jej priznanie neboli splnené zákonné podmienky (Zbierka stanovísk a rozhodnutí súdov SR 5/20217 bod 44/). Rovnako tak zastávam názor, že s ohľadom na kriminálnu a priestupkovú minulosť tohto obžalovaného neboli v danom prípade splnené podmienky ani na priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona“.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný T. X.:

„Odvolanie prokurátora nezohľadňuje moje priznanie, vyhlásenie o vine, úprimné oľutovanie. Z odvolania nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že uložený trest je uložený v rozpore s účelom trestu. Vo vzťahu k naznačenej minulosti poukazujem na to, že od vznesenia obvinenia som viedol riadny život a samotné vyšetrovanie a prejednanie veci je dostatočné na moju nápravu. Mne uložený trest považujem, vzhľadom na osobné pomery, môj príjem z pracovnej činnosti za primeraný trestnej činnosti mne kladenej za vinu“.

Najvyšší súd súhlasí s prokurátorom, že pri ukladaní trestu menovanému nebolo možné aplikovať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. K (ne)možnosti použitia tejto poľahčujúcej okolnosti u obžalovaného T. X. platí taký istý všeobecný záver, aký vyslovil najvyšší súd u obžalovaného T. X. - vid' vyššie. V tejto časti je teda odvolanie prokurátora dôvodné. Na druhej strane Špecializovaný trestný súd rozhodol správne, keď pri ukladaní trestu prihliadol na poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona a podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pretože na ich aplikáciu boli splnené všetky zákonné podmienky.

Z odpisu registra trestu vyplýva, že obžalovaný T. X. bol doposiaľ dvakrát súdne potrestaný, naposledy v roku 2008, pričom na jeho predchádzajúce odsúdenia sa vzťahuje fikcia neodsúdenia. Aj za takejto situácie však možno kriminálnu minulosť obžalovaného zohľadniť pri hodnotení osoby páchatel'a, čo by mohlo spochybňovať záver o tom, či viedol riadny život. Najvyšší súd však zobral do úvahy, že naposledy bol menovaný súdne potrestaný už pred viac ako 15 rokmi, čo dokumentuje, že ide o dostatočne dlhý časový úsek na to, aby bolo možné vysloviť, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život.

Najvyšší súd sa stotožnil s rozhodnutím Špecializovaného trestného súdu pokiaľ obžalovanému T. X. uložil peňažný trest vo výške 2 000 Eur. Takýto druh trestu i jeho výšku možno s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, na zárodkové a majetkové pomery páchatel'a považovať za zodpovedajúci základným zásadám ukladaní trestu a účelu trestu ako z hľadiska generálnej tak i individuálnej prevencie trestu. Argumenty prokurátora ohľadom potreby uložiť menovanému trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu nepovažoval najvyšší súd za presvedčivé, relevantné a dôvodné.

Pokiaľ však Špecializovaný trestný súd ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov, najvyšší súd takúto výmeru náhradného trestu považuje za neprimeranú z nasledovných dôvodov.

Náhradný trest odňatia slobody ustanovený pri peňažnom treste musí byť ukladaný v súlade so zásadami ukladaní trestu a musí byť i spravodlivo a objektívne proporcionálny k výmere uloženého peňažného trestu. Odvolací súd považuje za neadekvátne, aby náhradný trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov (ustanovený Špecializovaným trestným súdom) mal slúžiť ako odstrašenie a zároveň motivácia na to, aby obžalovaný zaplatil peňažný trest vo výške 2 000 Eur, pretože pomer závažnosti a dôsledkov tohto trestu je nevyvážený.

Pri úvahách o primeranosti výmery náhradného trestu odňatia slobody treba citlivo zvažovať závažnosť a rozsah zásahu do osobnej slobody páchatel'a vo forme odňatia slobody, ak peňažný trest páchatel' úmyselne nezaplatí. Hlavným zmyslom náhradného trestu odňatia slobody v zmysle § 57 ods. 3 Trestného zákona totižto nie je generálna či individuálna prevencia trestu a dokonca ani morálne

odsúdenie spoločnosťou. Náhradný trest v zmysle § 57 ods. 3 Trestného zákona prioritne plní funkciu hrozby (ak peňažný trest nezaplatí „pôjde do väzenia“) a zároveň motivácie (zaplatiť peňažný trest, a tak sa vyhnúť „väzeniu“), čo má páchatel’a „donútiť“ peňažný trest zaplatiť. Preto nemožno náhradné tresty odňatia slobody ukladať v proporcionálne nevyvážených výmerách k peňažným trestom. S ohľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že náhradný trest odňatia slobody vo výmere dva mesiace (pri úvahách, že 100 Eur = tri dni odňatia slobody, 1 000 Eur = približne jeden mesiac odňatia slobody či 10 000 Eur = približne 10 mesiacov odňatia slobody, s tým že pri vyšších peňažných trestoch sa vždy bude zvažovať náležitá primeranosť výmery náhradného trestu odňatia slobody), ktorý ustanovil obžalovanému T. X. týmto rozsudkom, priliehavejšie zodpovedá jeho prioritnému účelu ako náhradný trest odňatia slobody ustanovený obžalovanému Špecializovaným trestným súdom.

S ohľadom na uvedené rozhodol najvyšší súd vo výroku o treste čiastočne inak ako Špecializovaný trestný súd zohľadniac pritom nielen odvolanie prokurátora, ale aj vyjadrenie obžalovaného a najmä naplnenie účelu trestu z hľadiska jeho dostatočnosti, primeranosti a spravodlivosti.

+ + +

K obžalovanému K. W..

Prokurátor odvolaním napadol výrok o treste týkajúci sa aj tohto obžalovaného a argumentoval nasledovne:

„Vo vzťahu k obžalovanému K. W. považujem uložený peňažný trest za nedostatočný, pričom zastávam názor, že bolo namieste menovanému aj s ohľadom na jeho postoj k trestnej činnosti v priebehu prípravného konania rozsah trestnej činnosti kriminálnu a priestupkovú minulosť ukladať podmienený trest odňatia slobody na spodnej hranici podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, ktorý mu mal byť uložený na primeranú skúšobnú dobu nie kratšiu ako 18 mesiacov. V prípade súdom priznanej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona zastávam názor, že na jej priznanie neboli splnené zákonné podmienky (SR 5/2017 bod)“.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný K. W.:

„Z odvolania prokurátora nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že uložený trest je v rozpore s účelom trestu. Vo vzťahu k mojej minulosti poukazujem na to, že od vznesenia obvinenia som viedol riadny život a samotné vyšetrovanie a prejednanie veci je dostatočné na moju nápravu. Mne uložený trest považujem vzhľadom na osobné pomery, môj príjem z pracovnej činnosti za primeraný trestnej činnosti mne kladenej za vinu“.

Najvyšší súd považuje odvolanie prokurátora vo vzťahu k menovanému za čiastočne dôvodné, a preto rozhodol inak ako Špecializovaný trestný súd.

Špecializovaný trestný súd nesprávne priznal menovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Aj tu platí taký istý všeobecný záver, aký vyslovil najvyšší súd pri obžalovanom T. X. - vid’ vyššie.

Pokiaľ súd prvého stupňa uložil obžalovanému K. W. peňažný trest vo výške 2 500 Eur, považuje najvyšší súd takýto druh trestu i jeho výšku za súladnú so zákonom, a preto rozhodol tak isto ako Špecializovaný trestný súd. Inak však rozhodol najvyšší súd pri ustanovení náhradného trestu odňatia slobody, keď menovanému ustanovil náhradný trest odňatia slobody „len“ 75 dní, ktorú výmeru považuje za primerane zodpovedajúcu výške peňažného trestu. Ohľadom prečo takto najvyšší súd postupoval, platí taký istý všeobecný záver, ako bol vyslovený pri obžalovanom T. X..

Okrem toho najvyšší súd sa stotožnil s odvolaním prokurátora, ktorý považuje za potrebné uložiť menovanému trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, a to preto, že zo správania obžalovaného K. W. nebadá, že by prejavil zodpovedajúci rešpekt a úctu k právnym predpisom platným

v Slovenskej republike. Z evidencie správnych deliktov a priestupkov totižto vyplýva, že obžalovaný v priebehu rokov 2020 - 2023, a teda v čase, keď vie, že jeho trestná vec ešte nie je právoplatne skončená a mal by „sekať dobrotu“, sa dopustil až 6 priestupkov. Táto okolnosť dokumentuje, že obžalovaný neberie zreteľ na vážnosť situácie v akej sa nachádza a s ľahkovážnosťou pristupuje k porušovaniu dopravných predpisov. Za takejto situácie považuje najvyšší súd za nevyhnutné pôsobiť na obžalovaného aj hrozbou prípadného výkonu trestu odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov, ktorý je nateraz podmienene odložený na skúšobnú dobu dva roky, ak skutočne a reálne nepreukáže snahu o nápravu a rešpekt ku všetkým pravidlám regulujúcim spoločenské vzťahy v Slovenskej republike. Najvyšší súd verí, že obžalovaný využije túto šancu a nesklame dôveru najvyššieho súdu, ktorá mu bola poskytnutá vo forme „len“ podmienene odsúdenia.

+ + +

K obžalovanému G. T..

Prokurátor podal odvolanie proti výroku o treste, pričom uviedol:

„Považujem peňažný trest uložený obžalovanému G. T. za nedostatočný a zastávam názor, že na mieste bolo menovanému v tomto prípade aj s ohľadom na jeho postoj k trestnej činnosti v priebehu prípravného konania, rozsah trestnej činnosti, kriminálnu (v roku 2009 bol súdom potrestaný za rovnaký trestný čin) a priestupkovú minulosť ukladať podmienenečný trest odňatia slobody na spodnej hranici, a to podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, ktorý mal byť odložený na primeranú skúšobnú dobu nie kratšiu ako 24 mesiacov. V prípade súdom priznanej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona rovnako zastávam názor, že na jej priznanie neboli splnené zákonné podmienky (SR 5/2017 bod 44/).“

K odvolaniu prokurátora obžalovaný vo svojom vyjadrení uviedol:

„Z odvolania prokurátora nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že uložený trest je v rozpore s účelom trestu. Vo vzťahu k naznačenej minulosti poukazujem na to, že počnúc vznesením obvinenia som viedol riadny život a samotné vyšetrovanie a prejednanie veci je dostatočné na moju nápravu. Mne uložený trest považujem vzhľadom na osobné pomery, môj príjem z pracovnej činnosti za primeraný trestnej činnosti mne kladenej za vinu“.

Najvyšší súd súhlasí s prokurátorom v tom, že Špecializovaný trestný súd nemal pri ukladaní trestu obžalovanému G. T. aplikovať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, pretože jeho priznanie sa k trestnej činnosti už bolo dostatočne zohľadnené v poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Prečo nebolo možné prihliadnuť na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, vysvetlil najvyšší súd už svojím všeobecným záverom v predchádzajúcej časti tohto rozsudku.

Najvyšší súd pri ukladaní trestu obžalovanému G. T. prihliadol len na jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Na prihliadnutie na túto poľahčujúcu okolnosť boli splnené všetky zákonom predpokladané podmienky, nakoľko menovaný sa priznal k trestnej činnosti a svoje konanie aj úprimne oľutoval.

Pokiaľ sa prokurátor aj u tohto obžalovaného domáha uloženia trestu odňatia slobody s podmienenečným odkladom jeho výkonu, svojou strohou argumentáciou v odvolaní, nepresvedčil najvyšší súd o opodstatnenosti svojho odvolania v tejto časti, a to aj preto, že na menovaného sa hľadí ako na netrestaného.

Najvyšší súd si osvojil ako správne rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu o uložení peňažného trestu vo výške 1 500 Eur, a keďže v tejto časti nemal dôvod rozhodnúť inak, odkazuje na odôvodnenie Špecializovaného trestného súdu, týkajúceho sa tejto otázky.

Na druhej strane najvyšší súd sa nestotožnil s výmerou ustanoveného náhradného trestu odňatia

slobody, ktorú považuje za príliš prísnu a nezodpovedajúcu výške peňažného trestu. K tomu prečo, tak rozhodol najvyšší súd, platí ten istý všeobecný záver, ktorý najvyšší súd vyslovil už pri obžalovanom T. X. - vid' vyššie. S ohľadom na uvedené najvyšší súd ustanovil menovanému náhradný trest odňatia slobody „len“ vo výmere 45 dní.

+ + +

K obžalovanému T. H..

Prokurátor v odvolaní napadol výrok o treste týkajúceho sa tohto obžalovaného a uviedol:

„Považujem uložený súhrnný trest, a to aj za súčasného použitia príslušných ustanovení Trestného zákona vzťahujúcich sa na trestné stíhanie mladistvých za nedostatočný, neprimeraný a za uložený v rozpore s účelom trestu, a to aj v kontexte s charakterom žalovanej trestnej činnosti ako aj v kontexte s priestupkovou minulosťou a najmä jeho kriminálnou minulosťou (ostatné právoplatné odsúdenie obžalovaného). Menovaný obžalovaný spáchal žalovaný skutok 14. septembra 2020, teda už v čase dospelosti po prekročení osemnásteho roku svojho veku (§ 94 ods. 1 Trestného zákona). V danom prípade síce prichádzalo do úvahy, aby bol obžalovanému ukladaný súhrnný trest odňatia slobody podľa § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, avšak rešpektujúcu ustanovenie § 110 ods. 2 Trestného zákona a § 49 ods. 1 Trestného zákona mal byť správne a zákonne tomuto obžalovanému uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody na vrchnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona. § 41 ods. 1 Trestného zákona. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona za súčasného zrušenia výroku o treste v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/22/2020, z 8. decembra 2021 v časti týkajúcej sa obžalovaného T. H. ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (tzn. vrátane výroku o treste v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/43/2021, z 2. februára 2022, a to v časti týkajúcej sa obžalovaného T. H.).

V prípade súdom priznanej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona zastávam názor, že na jej priznanie neboli splnené zákonné podmienky (Zbierka stanovísk a rozhodnutí súdov SR 5/2017 bod 44/). Rovnako tak neboli podľa môjho názoru splnené zákonné podmienky na priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. d) Trestného zákona, keďže z vykonaného dokazovania nevyplýva (takéto dokazovanie ani nebolo vykonané), že by spáchanie trestného činu vo veku blízkom veku mladistvých malo prípadne u menovaného vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť“.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný T. H.:

1. „Ako obžalovaný považujem napádané rozhodnutie za vecne správne, vydané na základe náležité zisteného skutkového stavu a riadne odôvodnené.

2. Dovoľujem si nesúhlasit' s vyjadrením prokurátora, podľa ktorého uložený trest z dôvodu jeho nízkej výmery je v rozpore s účelom trestu. V súlade so zásadou ukladania trestov obsiahnutou v ust. § 34 ods. 1 Trestného zákona hlavným účelom trestu nie je potrestanie páchatel'a, ale zabezpečenie ochrany spoločnosti. Trest má na páchatel'a pôsobiť najmä výchovne tak, aby páchatel' viedol riadny život a aby sa predchádzalo opakovanej recidíve. Ako aj samotný súd vo svojom rozsudku deklaroval, od vznesenia obvinenia som sa ako obžalovaný nedopustil trestnej činnosti ani priestupku, a to z dôvodu obavy z trestu, ktorý mi hrozil. Ako som už uviedol na hlavnom pojednávaní trest odňatia slobody, ktorý momentálne vykonávam v ÚVTOS v Dubnici nad Váhom, je pre mňa životným ponaučením a svoje skutky som úprimne oľutoval. Z uvedeného vyplýva, že primárny účel trestu sa naplňa a postupne dochádza k mojej náprave.

3. Prokurátor ďalej namieta, že výmera trestu nie je primeraná aj s prihliadnutím na priestupkovú a kriminálnu minulosť obžalovaného. Obžalovaný poukazuje na skutočnosť, že za protiprávne skutky, ktoré v minulosti spáchal, bol náležite a primerane potrestaný, preto s prihliadnutím na zásadu „ne bis in idem“ nemôže byť potrestaný dvakrát v tej istej veci.

4. V minulosti som ako teenager spáchal viacero priestupkov, za ktoré mi bola uložená peňažná sankcia, ktorú som vždy zaplatil a možno som si nie úplne uvedomil závažnosť týchto skutkov a hlavne ich vplyv

na to, ako môže byť neskôr na mňa nahliadané zo strany OČTK. Teraz som sa po prvýkrát ocitol vo výkone trestu odňatia slobody, čo bolo pre mňa šokom a zásadnou zmenou v živote, kedy si naplno uvedomujem negatívne následky svojho konania a zistil som, že takto žiť nechcem. Uvedené potvrdzuje aj moje doterajšie hodnotenie v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde som bol zatiaľ jedenkrát disciplinárne odmenený, ani raz som nebol potrestaný a celkové moje hodnotenie je kladné a aj na základe tohoto možno pozorovať moju skutočnú nápravu.

5. Prokurátor síce namieta existenciu poľahčujúcich okolností podľa ust. § 36 písm. d), n) Trestného zákona, avšak nepopiera uplatnenie poľahčujúcej okolnosti podľa ust. § 36 písm. l) Trestného zákona, a aj napriek tomu požaduje uloženie hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Súd pri ukladaní výšky trestu musí prihliadať na viacero skutočností, ako je spôsob spáchania činu, následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce okolnosti, priťažujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť nápravy, a to na všetky menované okolnosti spoločne. Súd pri posudzovaní poľahčujúcich a priťažujúcich okolností musí určiť aj mieru závažnosti konkrétnej okolnosti. Obžalovaný sa stotožňuje s konštatovaním Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, ktorý významným spôsobom prihliadol na úprimnú ľútosť prejavenu obžalovaným. Ďalej sa stotožňuje so závermi súdu, podľa ktorých obžalovaný významne kladne ovplyvnil rýchlosť a hospodárnosť súdneho konania, čo možno považovať za ďalšiu z poľahčujúcich okolností uvedenú v ust. § 36 písm. n) Trestného zákona. Obžalovaný sa ďalej v plnom rozsahu stotožňuje s názorom súdu, podľa ktorého som v čase spáchania trestného činu dovŕšil len 19-ty rok svojho života, som považovaný za osobu blízku veku mladistvým v zmysle ustanovenia § 127 ods. 2 Trestného zákona, no nie len na základe môjho fyzického veku. V tom čase som bol teenager, kedy som sa snažil zapadnúť do partie odo mňa starších chlapov, ktorí v tom čase mali za sebou priestupkovú aj kriminálnu minulosť a dôsledky môjho správania som si vôbec neuvedomoval, no mal som pocit, že ma rešpektujú a berú medzi seba. Keď som sa mal dopustiť skutku, za ktorý som bol odsúdený, bolo to ešte v čase, keď som bol ľahko ovplyvniteľným a nerozvážnym teenagerom.

6. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ako aj na samotný skutok ako taký, ktorým podľa môjho názoru som nespôsobil vážny následok, považujem prokurátorom navrhovaný trest, vo výmere rovnajúcej sa hornej hranici trestnej sadzby za neprimerane vysoký a tvrdý. Mám za to, že legitímny cieľ trestného konania, ktorým je odstrašenie páchatela a ďalších potencionálnych páchatelov od páchania obdobnej trestnej činnosti a samotná prevýchova obžalovaného bude dosiahnutý aj trestom, ktorý bol uložený Špecializovaným Trestným súdom, pracoviskom Banská Bystrica, a to rozsudkom, sp. zn. 15T/4/2023, z 31. 7. 2023.

Na základe vyššie uvedeného mám za to, že trest vo výmere 22 (dvadsaťdva) mesiacov, ktorý mi bol uložený, je primeraný, dostatočný a spĺňajúci hlavný účel trestu. Odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry voči rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 15T/4/2023, z 31. 7. 2023 považujem za nedôvodné, a z toho dôvodu navrhujem, aby najvyšší súd odvolanie prokurátora zamietol“.

Špecializovaný trestný súd výrok o treste týkajúci sa obžalovaného T. H. odôvodnil takto:

„V prípade obžalovaného T. H. bolo namieste ukladať mu trest súhrnný, pretože pred súdom stál za spáchanie skutku, ktorého sa dopustil predtým, ako bol za spáchanie iných trestných činov potrestaný, a to podľa zásad pre ukládanie úhrnného trestu, teda podľa najprísnejšieho trestného ustanovenia. Najprísnejšie trestným bolo ustanovenie § 156 ods. 3 Trestného zákona, za ktorý trestný čin bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/22/2020, z 8. decembra 2021. Za tento trestný čin zákon ustanovuje trest odňatia slobody na dva až päť rokov. Obžalovaný však tento trestný čin spáchal ako mladistvý, a preto bolo povinnosťou súdu takto určenú trestnú sadzu upraviť na polovicu, čo znamenalo na úpravu na jeden rok až dva roky a šesť mesiacov. Následne vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností, ktoré v prospech obžalovaného svedčili u všetkých odsúdení, súd znížil hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, čo v konečnom dôsledku znamenalo, že mohol trest ukladať na jeden až dva roky. Za primeraný aj vzhľadom na početnosť priestupkových konaní považoval súd trest odňatia slobody pri hornej hranici trestnej sadzby vo výmere 22 mesiacov, rešpektujúc aj ustanovenie § 42 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom (18 mesiacov). Súčasne súd pri výmere trestu prihliadal tiež na to, že zrušuje aj výrok o treste, v prípade ktorého odsúdenia bolo upustenie od uloženia súhrnného trestu, pričom súd na opätovné upustenie od súhrnného trestu nezistil zákonné dôvody. Nakoľko obžalovaný

pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Súd súčasne podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výroky o trestoch v rozsudkoch Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/22/2020, z 8. decembra 2021 a Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/43/2021, z 2. februára 2022 v častiach týkajúcich sa obžalovaného T. H. ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad“.

Najvyšší súd preskúmaním spisu zistil, že Špecializovaný trestný súd nevykonával na hlavnom pojednávaní dôležité, nevyhnutné a podstatné dokazovanie týkajúce sa zistenia podmienok na prípadné uloženie súhrnného trestu obžalovanému T. H..

Špecializovaný trestný súd na hlavnom pojednávaní konanom 31. júla 2023 síce oboznámil podstatný obsah spisu Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/22/2020, ale už nie podstatný obsah spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/43/2021, a zo spisu Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 3T/74/2019, neoboznánil vôbec nič.

Takýto nedostatočný rozsah dokazovania zjavne nemôže postačovať na zákonné rozhodnutie o treste obžalovanému T. H., pretože už teraz môže najvyšší súd vysloviť, že Okresný súd Revúca rozsudkom, sp. zn. 1T/43/2021, z 2. februára 2022, s pravdepodobnosťou rovnajúcou sa istote, nemohol upúšťať od uloženia súhrnného trestu, ale mal uložiť samostatný trest (k tomu pozri rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 3T/74/2019, ktorý by mal trhať súbeh medzi skutkami zo 14. až 15. septembra 2020 v rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/43/2021, a skutkom z 27. septembra 2019 v rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/22/2020. Okrem toho taktiež s veľkou pravdepodobnosťou nie sú v predmetnej veci splnené podmienky na ukladanie súhrnného trestu aj vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/22/2020, ale len k rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/43/2021, a to za situácie, keď sa menovanému bude ukladať trest ako dospelému. Pre konečné a správne rozhodnutie je však nutné dokazovanie doplniť oboznámením podstatných častí obsahov všetkých spisov, ktoré sa môžu týkať podmienok pre uloženie súhrnného trestu.

Treba prisvedčiť prokurátorovi, že pri ukladaní trestu obžalovanému T. H. nebolo možné prihliadať na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona a otáznou je aj poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. d) Trestného zákona, keďže ani k tejto otázke Špecializovaný trestný súd nevykonával žiadne dokazovanie.

Najvyšší súd uzatvára, že výrok o treste týkajúci sa obžalovaného T. H. je zmätočný, nesprávny a bol vyhlásený po nedostatočnom dokazovaní, ktoré si vyžiada potrebu zistenia možnosti prípadného uloženia súhrnného trestu (ku ktorému alebo ktorým rozsudkom, či ako dospelému alebo ako mladistvému a pod.).

So zreteľom na vyššie uvedené rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.